

Polska Sieć LGD – Federacja
Regionalnych Sieci LGD
ul. Zapłotnia 5a
26-025 Łagów

Łagów, dn. 26 września 2025 r.

Pan
Leszek Szymański
Zastępca Prezesa ARiMR
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa

Dotyczy: zgłoszenia uwag do dokumentacji, formularzy oraz systemu PUE w zakresie projektów grantowych wdrażanych przez Lokalne Grupy Działania.

Szanowny Panie Prezesie, w imieniu Zarządu Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci LGD oraz polskich Lokalnych Grup Działania zaangażowanych we wdrażanie Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, przekazujemy uwagi dotyczące dokumentacji aplikacyjnej, formularzy, instrukcji, zapisów umownych oraz funkcjonalności systemu PUE. Uwagi są oparte o przeprowadzone przez Polską Sieć LGD konsultacje podejścia do projektów grantowych oraz doświadczenia we wdrażaniu projektów grantowych. Zebrane dane wskazują na szereg trudności wynikających z niedostosowania obecnych zapisów do specyfiki wdrażania projektów grantowych w formule “odwróconej”.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe uwagi:

1. Brak wiedzy o przyszłych grantobiorcach na etapie składania wniosku przez LGD

LGD nie posiada informacji, kto będzie ubiegał się o wsparcie w ramach planowanego naboru. Organizacja pre-naborów mogłaby zostać odebrana jako działanie niezgodne z zasadą transparentności. W związku z tym:

- sekcja „Informacje o planowanej operacji” powinna być ogólna i nie zawężać grona potencjalnych wnioskodawców ewentualnie dawać wielokrotny wybór – zaznaczenie wielu rodzajów potencjalnych grantobiorców;
- instrukcja wypełniania wniosku powinna jasno wskazywać, że LGD nie musi znać konkretnych beneficjentów na etapie aplikowania o wsparcie.

2. Pole „Rodzaj grantobiorcy”

Na etapie składania wniosku LGD nie zna statusu przyszłych grantobiorców. Proponujemy:

- przeniesienie pola z zestawienia rzeczowo-finansowego do wcześniejszej części wniosku;
- zmianę formy na listę wielokrotnego wyboru, umożliwiającą zaznaczenie wszystkich typów grantobiorców przewidywanych w konkursie.

3. Kosztorysy jako załączniki

LGD nie dysponuje kosztorysami na etapie składania wniosku — pojawiają się one dopiero wraz z wnioskiem grantobiorcy. Proponujemy:

- usunięcie obowiązku załączania kosztorysów przez LGD;
- doprecyzowanie instrukcji, że kosztorysy są wymagane dopiero na etapie składania wniosków przez grantobiorców.

Polska Sieć LGD – Federacja
Regionalnych Sieci LGD
ul. Zapłotnia 5a
26-025 Łagów

4. Wykaz działek

LGD nie zna lokalizacji operacji przed przeprowadzeniem naboru o powierzenie grantów. Proponujemy:

- usunięcie obowiązku wskazywania działek przez LGD;
- Umożliwienie uzupełnienia tych danych po wyborze operacji grantowych.

5. Tytuł prawny do nieruchomości

Zapis dotyczący posiadania tytułu prawnego przez „wnioskodawcę” powinien odnosić się do grantobiorcy, nie LGD. Proponujemy:

- doprecyzowanie dokumentacji, że obowiązek ten dotyczy grantobiorcy;
- Weryfikacja następuje dopiero po złożeniu wniosku przez grantobiorcę.

6. Zestawienie RF – zakres rzeczowy i rodzaj grantobiorcy

Zestawienie RF wymaga wskazania jednej pozycji z listy rozwijanej, co jest niemożliwe na etapie LGD. Proponujemy:

- możliwość zaznaczenia wielu typów grantobiorców;
- ogólny opis zadań, np.:
  - stworzenie 3 ogrodów społecznych,
  - organizacja 10 warsztatów,
  - modernizacja 5 miejsc aktywności lokalnej,
  - organizacja 8 wydarzeń aktywizacyjnych, integracyjnych;
- możliwość wpisania „–” w polach, których LGD nie może uzupełnić.

7. Regulamin – pożyczka z BGK

W perspektywie 2014–2020 LGD otrzymywała środki przed podpisaniem umowy pożyczki. Obecnie nie wiadomo, czy procedura będzie analogiczna. Proponujemy:

- usunięcie pkt 48 Regulaminu lub
- dodanie zapisu: „*W przypadku, gdy LGD nie otrzymała jeszcze pożyczki w BGK, a planuje się o nią ubiegać, środki mogą zostać przebrane na wskazany rachunek bankowy w innym banku niż BGK. LGD zobowiązana jest niezwłocznie przekazać środki do BGK po zawarciu umowy o pożyczkę.*”.

8. Umowa – zakres rzeczowo-finansowy (ZRF)

Zapis zobowiązujący LGD do realizacji operacji zgodnie z ZRF jest nieadekwatny. Proponujemy:

- dopuszczenie ramowego, ogólnego ZRF zgodnego z PS WPR;
- uzupełnienie szczegółowego ZRF po przeprowadzeniu naboru.

9. Niespójność: umowa vs. wykaz załączników

Umowa dopuszcza przedłożenie procedury wyboru grantobiorców po podpisaniu, natomiast wykaz załączników wymaga jej już na etapie WOPP. Proponujemy:

- ujednolicenie zapisów;
- umożliwienie uzgodnienia procedury z SW po podpisaniu umowy, co pozwoli uniknąć ryzyka niedotrzymania terminów przez SW.

10. Załączniki do wniosku

Prosimy o doprecyzowanie, jakie dokumenty są wymagane jako załączniki do wniosku LGD. Obecna dokumentacja nie precyzuje tego jednoznacznie.

Polska Sieć LGD – Federacja
Regionalnych Sieci LGD
ul. Zapłotnia 5a
26-025 Łagów

11. Uwagi do projektów grantowych typu Smart Village

W odniesieniu do projektów grantowych typu Smart Village, zgłaszamy następujące uwagi dotyczące konstrukcji formularza wniosku oraz sposobu prezentacji danych:

Lokalizacja operacji: na etapie składania wniosku LGD nie dysponuje wiedzą o lokalizacji operacji, ponieważ miejsce realizacji zadania grantowego zostanie określone dopiero po przeprowadzeniu konkursu. Proponujemy:

- wykreślenie pozycji „Lokalizacja operacji” z formularza wniosku;
- umożliwienie uzupełnienia tej informacji po wyborze konkretnych operacji grantowych.

Rodzaj grantobiorcy Choć wiemy, że pozycja „Rodzaj grantobiorcy” nie może zostać wykreślona ze względu na obowiązek ustawowy, proponujemy:

- przeniesienie tej pozycji z zestawienia rzeczowo-finansowego do wcześniejszej części wniosku;
- zmianę formy pola na listę wielokrotnego wyboru, umożliwiającą LGD zaznaczenie typów grantobiorców przewidywanych do udziału w konkursie.

Powielanie sekcji w zależności od liczby koncepcji SV Obecna konstrukcja formularza wymaga powielania sekcji dla każdej koncepcji Smart Village, mimo że zadania są identyczne. Proponujemy uproszczenie:

- zastąpienie powielanych sekcji zbiorczym zapisem, np.: „10 koncepcji x 4 000 zł = 40 000 zł”;
- umożliwienie wpisania liczby koncepcji i jednostkowego kosztu bez konieczności powtarzania identycznych opisów.

Lokalne Grupy Działania są gotowe i zmotywowane do realizacji projektów grantowych, które stanowią kluczowy element wdrażania podejścia LEADER w ramach Planu Strategicznego WPR 2023–2027. W związku z powyższym zwracamy się z prośbą o rozważenie możliwości dostosowania dokumentacji oraz systemu PUE do specyfiki wdrażania projektów grantowych w formule „odwróconej”. W szczególności prosimy o rozważenie wydania przez ARiMR interpretacji dla LGD i Samorządów Województw, które jednoznacznie określą sposób postępowania LGD na etapie aplikowania, w tym zakres wymaganych informacji i dokumentów.

Jesteśmy przekonani, że wspólne wypracowanie rozwiązań pozwoli na sprawne uruchomienie projektów grantowych, z korzyścią dla lokalnych społeczności oraz skutecznego wdrażania podejścia LEADER w ramach Planu Strategicznego WPR 2023–2027.

Z wyrazami szacunku i gotowością do dalszej współpracy,

Piotr Sadłocha

Prezes Zarządu Polskiej Sieci LGD
- Federacji Regionalnych Sieci LGD

Do wiadomości
Stefan Krajewski - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi